

Rok 2014

Úvod

Rok 2014 bol rokom volebným. V tomto roku sa uskutočnili voľby prezidenta Slovenskej republiky a voľby do Európskeho parlamentu. Pre občanov boli najdôležitejšie voľby do orgánov samosprávy obcí.

Samospráva obce

Starostom obce bol pán Jaroslav Grendel. Pracovníčkou bola pani Daša Poľašková. Pomocnou pracovníčkou bola pani Lýdia Nemogová. Starosta obce aj pracovníčky zodpovedne a svedomito pristupovali k svojej práci a plneniu rôznych úloh. Práce na OcÚ je stále viac. Starosta obce spolupracoval s poslancami OcÚ a všetky vzniknuté problémy sa riešili na zastupiteľstvách. Zastupiteľstvo zasadalo pravidelne i mimoriadne. Riešili sa tu i sťažnosti od občanov a starosta pravidelne informoval poslancov o tom, čo sa v obci urobilo a to hlavne ako pokračovali práce na vodovode a v dome smútku. Starosta obce na verejných zhromaždeniach zhodnotil svoje funkčné obdobie a predstavil kandidátov na starostu a poslancov.

Voľby :

Dňa 15.03.2014 sa uskutočnili voľby prezidenta Slovenskej republiky.

Predsedom volebnej komisie bola pani Gabriela Gužáková, podpredsedom pán Roman Štromp, členmi boli pani Emília Badínová, pán Jakub Ďuriška a pani Gizela Hatvaniová. Zapisovateľkou bola pani Daša Poľašková.

Výsledky:

Počet oprávnených voličov zapísaných do zoznamu oprávnených voličov	340
Počet oprávnených voličov, ktorým boli vydané obálky	78
Počet odovzdaných obálok	78
Počet platných hlasov odovzdaných pre všetkých kandidátov	78
Počet platných hlasov odovzdaných pre kandidátov :	
1. Bárdos Gyula	0
2. Behýl Jozef, Mgr.	0
3. Čarnogurský Ján, JUDr.	0
4. Fico Robert, doc. JUDr.,CSc.	41
5. Fischer Viliam, prof. MUDr., CSc., FICS	0

6. Hrušovský Pavol, JUDr.	1
7. Jurišta Ján, PhDr.	0
8. Kiska Andrej, Ing.	20
9. Kňažko Milan	3
10. Martinčko Stanislav	0
11. Melník Milan, prof.RNDr., DrSc.	0
12. Mezenská Helena, Mgr.	3
13. Prochádzka Radoslav, doc. JUDr. , PhD.	8
14. Šimko Jozef, JUDr.	2

Druhé kolo sa konalo 29.03.2014.

Výsledky:

Počet oprávnených voličov zapísaných do zoznamu oprávnených voličov	336
Počet oprávnených voličov, ktorým boli vydané obálky	118
Počet odovzdaných obálok	118
Počet platných hlasov odovzdaných pre všetkých kandidátov	117
Počet platných hlasov odovzdaných pre kandidátov:	
1. Fico Robert, doc. JUDr., CSc.	83
2. Kiska Andrej, Ing.	34

Dňa 24.05.2014 sa konali voľby do Európskeho parlamentu.

Predsedom volebnej komisie bola Gabriela Gužáková, členmi boli Michaela Bábelová, Emília Badínová, Jakub Ďuriška, Tibor Ferko, Gizela Hatvaniová, Jozef Sabon, Peter Straško a Dušan Tamáš.

Zapisovateľom bola Daša Poľašková.

Výsledky volieb v obci Rákoš:

Počet voličov zapísaných v zozname voličov vo volebnom okrsku :	336
Počet voličov, ktorým boli vydané obálky :	22
Počet odovzdaných obálok:	22

Počet platných odovzdaných hlasov spolu : 21

Počet platných hlasov odovzdaných pre každú politickú stranu, politické hnutie alebo koalíciu :

Politická strana, politické hnutie alebo koalícia	Číslo strany	Počet platných hlasov
NOVA, Konzervatívni demokrati Slovenska	1	0
Kresťanskodemokratické hnutie	2	0
SMER - sociálna demokracia	3	13
Slovenská ľudová strana	4	0
Národ a Spravodlivosť – naša strana	5	0
Magnificat Slovakia	6	0
DEMOKRATICKÁ OBČIANSKA STRANA	7	0
7 STATOČNÝCH - REGIONÁLNA STRANA SLOVENSKA	8	0
Maďarská kresťanskodemokratická aliancia	9	0
Strana TIP	10	1
Ľudová strana Naše Slovensko	11	2
Európska demokratická strana	12	0
Nový parlament	13	1
MOST – HÍD	14	0
Kresťanská Slovenská Národná Strana	15	0
Strana demokratického Slovenska	16	2
Strana zelených	17	0
VZDOR – strana práce	18	1
Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti	19	0
Právo a spravodlivosť	20	0
Sloboda a solidarita	21	0
Strana moderného Slovenska	22	1
Komunistická strana Slovenska	23	0

Úsvit	24	0
Strana občianskej ľavice	25	0
Slovenská národná strana	26	0
Slovenská demokratická a kresťanská únia	27	0
Priama demokracia, Kresťanská ľudová strana	28	0
Strana maďarskej komunity	29	0

Dňa 15.11.2014 sa konali voľby do orgánov samosprávy obcí.

Predsedom volebnej komisie bola Katarína Poliaková, členmi boli Ema Weisová, Roman Štromp, Linda Miartinová a Emília Badínová. Zapisovateľom bola Daša Poľašková.

Výsledky volieb do orgánov samosprávy obcí :

Počet volebných obvodov	1
Počet volebných okrskov	1
Počet okrskových volebných komisií	1
Počet osôb zapísaných v zozname voličov	333
Počet voličov, ktorým boli vydané obálky	211
Počet odovzdaných obálok	211
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do OcZ	202
Počet poslancov, ktorý sa mal zvoliť	5
Počet zvolených poslancov	5
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu obce	209

Výsledky volieb

Počet platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov na poslancov obecného zastupiteľstva:

1. Jaroslav Grendel, SMER	107
2. Emil Bánes, SMER	96
3. Milan Takáč, nezávislý kandidát	86
4. Július Pavelko, nezávislý kandidát	84

5. Ján Badín, nezávislý kandidát	80
6. Ivica Valková, nezávislý kandidát	78
7. Gabriela Kederová, nezávislý kandidát	73
8. Ján Skříček, nezávislý kandidát	64
9. Jana Nemogová, SMER	62
10. Igor Gužák, SMER	46
11. Gabriela Gužáková, Strana moderného Slovenska	42

Počet platných hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov na starostu obce:

1. Gabriela Gužáková, SMS	16
2. Gabriela Kederová , nezávislý kandidát	82
3. Lýdia Nemogová Gallová, nezávislý kandidát	111

Za starostku obce Rákoš bola zvolená Lýdia Nemogová Gallova.

Verejné zhromaždenie

Verejné zhromaždenie obyvateľov obce Rákoš sa konalo dňa 10.11.2014 o 15.00 hod. v Rákoši.

Prítomní: Jaroslav Grendel - starosta obce, Jana Nemogová – poslanec OcZ, Július Pavelko – poslanec OcZ, Irena Gužáková – hlavná kontrolórka obce.

Otvorenie verejného zhromaždenia previedol starosta obce pán Jaroslav Grendel, prečítal program verejného zhromaždenia, ku ktorému neboli žiadne pripomienky od občanov. Zhodnotenie funkčného obdobia vykonal starosta tým, že oboznámil občanov s prevedenými prácami:

- oprava a údržba obecného úradu (murárske práce)
- oplatenie cintorína
- asfaltovanie uličky
- rekonštrukcia strechy
- kosenie verejných priestranstiev
- údržba obecných ciest
- osadenie vodných stok

Starosta obce predstavil kandidáta za poslanca OcZ pani Janu Nemogovú a kandidátku na starostku obce pani Lýdiu Nemogovú Gallovú, ktorá vystúpila so svojim volebným programom.

Do diskusie sa zapojili nasledovní občania:

- Pani Šedivá Irena – opravu škôlky hradila rodina, zmluva medzi obcou a cirkvou za materskú školu je, ale žiadna úhrada sa neplatí
- Pani Pavlíková Mária – nie je spokojná s prácami okolo katolíckeho kostola
- Pani Kováčová Nataša –žiada vybudovanie detského ihriska
- Pán Šedivý Martin – strelnica slúži len na mrhanie peňazí
- Pani Kederová Gabriela – vystúpenie kandidátky na starostu obce

Dňa 11.11.2014 o 15,00 hod. sa konalo verejné zhromaždenie obyvateľov obce na Rákošskej Bani.

Prítomní :

Jaroslav Grendel – starosta obce, Jarmila Hamlíková – poslanec OcZ a Július Pavelko – poslanec OcZ.

Zhromaždenie otvoril starosta obce a prečítal program.

Starosta zhodnotil svoje funkčné obdobie tým, že oboznámil občanov s prevedenými prácami:

- výrub stromov
- bagrovanie kanála (zavážanie smetísk zeminou), zníženie svahu
- oprava, rekonštrukcia bytu – vybudovanie zasadačky, kuchynky, zariadenie kuchynky (zakúpenie riadu a príborov)
- vymaľovanie sály, zakúpenie krbových kachlí
- asfaltovanie ciest (údržba)
- vybudovanie nového elektrického vedenia
- osadenie erbu a smerových tabúľ
- vypílenie javora
- betónovanie kanálu

Starosta predstavil kandidáta za poslanca OcZ pána Emila Bánesa a kandidátku na starostku obce pani Lýdiu Nemogovú Gallovú, ktorá vystúpila so svojim volebným programom.

V diskusii vystúpili :

- Pani Hamlíková Jarmila – je potrebné počas volieb prísť s urnou k občanom na Rákošskej Bani

- Pani Kederová Gabriela – prejav kandidátky na starostku obce
- Pani Gužáková Gabriela – prejav kandidátky na starostku obce

Starosta odpovedal na všetky diskusné príspevky.

Výstavba a zmeny charakteru obce

Pokračovalo sa v oprave oplotenia pri dome smútku v Rákoši. Opílila sa lipa v cintoríne. Opílenie previedli ochranári. Na strojovni bolo vykonané zníženie stropu a zateplenie. V obci boli osadené orientačné tabule s číslami domov. Vymenili sa tabule s erbom obce.

Činnosť podnikov

Obchod a pohostinstvo patrilo manželom Tóthovcom. Pojazdna predajňa mäsa každý utorok okrem zimných mesiacov dovážala mäso a mäsové výrobky. Potraviny na Rákošskej Bani patrili pani Hamlíkovej. Pohostinstvo patrilo pánovi Pavelkovi. Vedúca pošty bola pani Pavelková Eva, ktorá doručovala poštu na Rákošskej Bani. V obci Rákoš a Nandraž doručovala poštu pani Jana Javorčíková a od septembra nastúpila pani Radoslava Pavelková. Knižnica bola otvorená každú sobotu pod vedením pani Miartinovej. Záujem o knižnicu bol malý.

Školstvo 2014

Riaditeľkou bola pani Eva Baďinová a školníčkou bola pani Lýdia Nemogová. Prevádzka škôlky bola poldenná. Do materskej školy dochádzali deti z Rákoša, Rákošskej Bane, Nandraža a Nových Červenian. Dochádzka detí do škôlky bola veľmi dobrá.

Zoznam detí: Rákoš – Milan Kortiš, Dominika Kováčová, Marek Pompa, Valentína Pompová, Pavol Jurin, Vivien Jesenáková, Dominik Galic, Adam Bánes, Jakub Bánes, Zdenko Tamáš-Žiga, Nikolas Zán, Šimon Šedivý

Nandraž – Patrik Brindzák, Jakub Čonka, Ružena Javorčíková, Janka Poliaková, Daniela Donová, Rebeka Donová, Lenka Grendelová, František Cibuľa, Miroslav Anderko

V septembri 2014 začali navštevovať základnú školu: Nikolas Zán nastúpil do ZŠ v Sirku, Valentína Pompová, František Cibuľa, Jakub Čonka a Miroslav Anderko do ZŠ v Jelšave, Šimon Šedivý nastúpil do ZŠ v Revúcej.

Od septembra 2014 začali navštevovať MŠ: z Rákoša Marek Pavelko, z Nandraža Michal Havran, Silvester Brindzák, Jesika Anderková, Vivien Kótaiová a Sandra Kótaiová, z Nových Červenian David Grendel a z Rákošskej Bane Róbert Derda.

V tomto roku pribudol do škôlky nový nábytok a hračky pre deti, cez letné prázdniny sa vymaľovala kuchyňa.

Zmeny v počte obyvateľov

Narodenie :

Tomáš Pompa, Patrik Bánes, Peter Lányi

Úmrtie:

Štefan Zelina st., Ján Dupal, Ladislav Tamáš, Milan Hamlík, Štefan Bazovský st., Sabína Lányiová, Miroslav Valko, Alžbeta Obrtalová, Ľudovít Jurin, Pavol Bánes

V tomto roku uzavreli manželstvo :

Ján Cmíral a Romana Sendreiová, Miroslav Pompa a Viera Mišalková

Z trvalého pobytu sa odhlásili :

Karol Regula, Lukáš Jesenák, Judita Matejová, Božena Kolačná st., Božena Kolačná ml., Peter Bukóci, Adrian Piroš

Na trvalý pobyt sa prihlásili:

Ján Samko Rákošská Baňa č. 221, Drahomíra Oláhová Rákošská Baňa č. 221, Viktórie Sendreiová Rákoš č. 17, Monika Podhorská Rákoš č. 17

Cirkevný život

Evanjelická cirkev - Bohoslužby boli raz mesačne a to druhú nedeľu v mesiaci , administruje pán farár Mgr. Dušan Hrivnak z Muránskej Dlhej Lúky.

02.02.2014 boli pokrstené deti rodiny Jesenákovej – dievčatko Vivien a chlapec Michal, ich matka Martina bola confirmovaná.

09.03.2014 bola v kostole odhalená tabuľa pre Ing. Mgr. Milana Petrenka za finančnú pomoc a zabezpečenie preliatia veľkého zvona, generálnej opravy chrámu v rokoch 1996-2001 a výstavbu domu smútku. Táto tabuľa bola zhotovená v spolupráci s Obecným úradom v Rákoši.

V máji sa v kostole konala posledná rozlúčka s dlhoročnou cirkevníčkou Magdalénou Medveovou.

13.07.2014 bola pokrstená pani Pavlína Farkašová.

Katolícka cirkev – pre malý počet cirkevníkov sa schádzali raz mesačne v priestoroch OcÚ.

Práca zboru pre občianske záležitosti

Členkami boli Lýdia Nemogová a Katarína Poliaková. Vykonávali smútočné rozlúčky a na žiadosť občanov vysielali blahoželanía k narodeninám v miestnom rozhlase. Spolu so starostom obce zorganizovali oslavu pri príležitosti okrúhlych narodenín našich občanov.

Kultúra

Dňa 07.11.2014 sa v kultúrnom dome v Rákoši konala oslava pre našich občanov, ktorí sa v tomto roku dožili okrúhleho životného jubilea :

90 rokov – Helena Širilová

75 rokov – Alica Paulíková

70 rokov – Štefan Cinka, Vlasta Feketeová, Mária Kováčová, Ján Súkeník, Jolana Švecová

65 rokov – Pavlína Farkašová, Anna Fráková, Jaroslav Grendel, Emil Havran, Karol Karáro, Daniel Zán

60 rokov – Blažena Antalíková, Magdaléna Galicová, Jarmila Regulová

Slávnosť sa začala o 13,00 hod. básňou v podaní členky ZPOZ-u pani Lýdie Nemogovej a príhovorom starostu obce pánom Jaroslavom Grendelom. Po ňom vystúpili s básňami a pesničkami deti z Materskej škôlky. Po ich programe si jubilanti vypočuli príhovor členky ZPOZ-u pani Kataríny Poliakovej. Pre prítomných bol prichystaný slávnostný obed. Pri dobrom víne, koláčoch a príjemnej hudbe si oslávenci spoločne zaspomínali na svoj prežitý život i na to, čo ich ešte čaká. Jubilanti dostali kvet a malú pozornosť.

Počasie 2014

Mesiace január a február boli nadpriemerne teplé. Teplé počasie prevládalo aj v mesiacoch marec a apríl. No tieto mesiace boli slabé na zrážky. Vegetácia začala v predstihu o jeden mesiac. Leto bolo daždivé a chladné. Chladné počasie sa prejavilo aj v septembri. Babie leto v tomto roku nastalo až druhý októbrový týždeň. Mesiace október a november boli pomerne teplé. Nadpriemerné teploty sa vyskytovali aj v mesiaci december. Vianoce a Nový rok boli bez snehu.

Zaujímavosti

Splnený sen našej rodáčky

Mária Bratrychová-Pavlíková

1. apríl 1932 – 15. október 1994

Mária Bratrychová-Pavlíková sa narodila v Rákošskej Bani 1. apríla 1932 ako deviate dieťa v rodine baníka Pavla Pavlíka a Márie Prišebicovej (Przsebycowska, pôvodné poľské meno, ktoré si jej rodičia poslovenčili).

Absolvovala meštiansku školu v Ratkovej. Po ukončení štúdia mladučka Mária odišla pracovať do Baťových závodov v Baťovanoch, dnešné Partizánske. V tomto období tu existoval veľmi aktívny Aeroklub. Tam mladú Máriu očarili strieborné stroje. A keď v roku 1950 nastal nebývalý nábor mladých ľudí a prvých dievčat do vojenského leteckého učilišťa, pretože dovtedy v letectve neboli v Československu žiadne ženy, Mária sa prihlásila.

Na vojnu nastúpila do služobného pomeru 1. júna 1950. Prijatiu do Leteckého učilišťa v Prostějove predchádzala zdravotná prehliadka, potom štvormesačná pozemná príprava. Do 1. turnusu bolo vybraných 15 dievčat. Výcvik nerobil rozdiely medzi mužmi a ženami.

Na Letecké učilište nastúpila 25. apríla 1951. Keď ukončilo výcvik prvých 6 žien – z vybraných 15 dievčat – ako učiteľky lietania, pilotky 3. triedy s hodnosťou poručík, tak medzi nimi bola aj Mária Pavlíková.

Dívčí letka, ako túto prvú skupinu šiestich mladých pilotiek nazýva história, nastupuje do úlohy učiteľiek lietania. Najprv v Stichovicích učia lietať II. turnus dievčat a potom v Olomouci na 1. Leteckej škole pilotov (LŠP) vyučuje pilotov mužov.

Mária lietala na lietadlách typu C-106, C-5. Nalietala 280 letových hodín. Absolvovala 1 176 letov.

V roku 1954 sa vydala za pilota Miroslava Bratrycha. 1. apríla 1954 odchádza do zálohy. Sťahuje sa do Prahy.

V roku 1955 ide na materskú dovolenku. Narodila sa im dcéra Lenka. Po skončení materskej dovolenky jej ani ostatným pilotkám veliteľstvo letectva neumožnilo návrat k lietaniam. Mária pracovala v službách ČSA ako referentka pre odbavenie letov na letisku Praha-Ruzyň až do dôchodku. V roku 1962 sa im narodila druhá dcéra Ivana. Po rozvode žila s dcérami sama.

Mária Bratrychová-Pavlíková zomrela v Prahe 15. 10. 1994.

autor: Gita Borošová, Rimavské Janovce

Katarína Poliaková
kronikárka obce